IS-SITT HADD TAL-GHID (2022) RELIGJOZITÀ U FIDI

Contributed by Frans Galea
Saturday, 21 May 2022
Last Updated Saturday, 21 May 2022

Din
hija il-Liturgija tas-Sitt Hadd ta' L-Ghid (2022) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Il-Litur!ija tal-Ewkaristija matul dan i|-|mien tal-G'id hija mimlija espressjonijiet ta’ fer', ta’ radd il-'ajr, ta’ gratitudni, waqt li l-Qari mill-Kotba Mqaddsa jag'tu xe'ta ta’ freskezza, ta’ avventura, ta’ 'e!!a li xi 'a!a !dida u enormi qeg'da sse'' madwarna.
Dan hu dak li kienu j'ossu l-Appostlu u d-dixxipli li emmnu f’ esù f’dawk il-jiem, anzi f’dawk is-snin primittivi tal-Knisja.

Id-dixxipli kienu ji!ru mal-Mediterran ixandru l-A'bar enormi tal-Inkarnazzjoni ta’ Alla f’suret il-bniedem fil-bniedem Kristu esù. Kienu jpo!!u lill-bnedmin quddiem ir-rejaltà midinba tag'hom 'a!a li kienet tirrikjedi 'afna kura!! g'ax kull bniedem g'andu s-sigrieti tieg'u, g'andu l-mo'biet imdallma tal-Istorja tieg'u. Imma, meta kienu jaraw li l-Kelma li kienu qed ixandru bil-Qawwa tal-Ispirtu s-Santu kienet tassew qeg'da tmiss il-qlub, kienu mill-ewwel jipproklamaw l-A'bar it-Tajba.

U l-A'bar hija din: Kristu, Iben Alla, u Alla daqs il-Missier, mag'qud mieg'U fl-Ispirtu s-Santu, miet g'al dnubietna, patta g'alihom kollha b’tali mod li 'add minna m’g'andu g'alxiex ipatti, dejjem sakemm a'na nemmnu f’din l-Opra stupenda ta’ Alla g'alina. Mhux biss. Mhux biss fdiena mill-madmad u s-sa'ta tad-dnub u mid-dejn kollu li kellna.
Imma huwa da'al fil-Mewt u !ie lura rebbie' fuqha biex kiseb g'alina merti bla g'add li jirb'ulna l-&ajja ta’ Dejjem li tibda sa'ansitra minn hawn. Minn hawn stess, permezz tal-Fidi fiH, a'na ni!u ngastati fi Kristu, insiru parti minn ismu bil-Fidi. U jekk Kristu mhu se jmut qatt aktar, a'na, li nag'mlu sehem minnU, anke a'na ma mmutu qatt. Din hi Kelma tieg'u. Din hi Weg'da tieg'u.

Allura dawk li jemmnu f’din l-A'bar it-Tajba u ma jgiddbux lil esù nnifsu,

jista’ jmut il-!isem tag'hom, imma g'andhom il-garanzija li huma xorta se
jibqg'u 'ajjin. Min jag'tihom din
il-garanzija? L-Ispirtu s-Santu. Huwa l-Ispirtu s-Santu li jixhed lill-ispirtu
tag'na li a'na 'ajjin g'al dejjem. Dan
kollu jimliena b’'e!!a li ng'ixu kif iridna Hu, g'ax issa l-Im'abba da'let
tg'ammar fejn qabel, min'abba l-bi|a’ tal-Mewt, kien jg'ammar l-egoi|mu. Din hi l-A'bar it-Tajba li jxandar
il-Kristjane|mu. Dan hu li bdew ixandru
Pawlu, Barnaba, Pietru, Luqa, wanni, Titu, Sila u tant u tant dixxipli
o'ra. Dan l-Ispirtu rebbie' fuq il-Mewt,
din l-A'bar li g'a!!bithom g'al kollox, tefg'ethom f’avventura !dida u
friska. Saru b'ar-ri' li ma tafx mnejn
hu !ej u fejn hu sejjer. Dawn ma kinux
iktar nies “reli!ju|i” i|da nies li raw b’g'ajnejhom u messew b’idejhom ir-Reb'a
fuq il-Mewt u ma setg'ux ma jxandrux dak li sabu. Kif jista’ bniedem, midjun, mg'obbi b’sigrieti
koroh, li ltaqa’ mal-!ustifikazzjoni, li sar jaf li bil-Fidi tieg'u f’dak li
kien g'amel g'alih esù issa sar ma'sul, safi, !ust quddiem il-Missier, kif jista’
dan il-bniedem jibqa’ kwiet u ma jsirx Nar li jqabbad nirien o'ra ta’ Fidi kull
fejn imur?

U hawn insibu ru'na wi   imb’ wi   ma’ sitwazzjoni li ftit nisimg'u dwarha,
imma li hi wa'da mill-problemi prin ipali tal-Knisja. Anke jekk is-so jetà ta’ madwarna qeg'da ssir
dejjem aktar sekularizzata u qed jintilef is-sens tas-sagru fost tant |g'a|ag'
u koppji ta’ mezz’età, xorta g'ad baqag'lna nies “reli!ju|i”, nies tal-knisja,
nies li jemmnu f’Alla, u f’ esù, u fil-Madonna u fil-Qaddisin. Xorta g'ad baqag'lna nies li jersqu lejn
is-Sagramenti u jipparte ipaw fil-'ajja tal-Knisja.

I|da hemm b|onn nirriflettu, u nirriflettu fil-fond, dwar il-qab|a li rridu
nag'mlu mir-“reli!jo|ità” g'all-Fidi fil-Misteru tal-G'id ta’ Kristu g'ax hu
dan il-Misteru li jag'mel minna Nsara awtenti i, xhieda ta’ Kristu, Dawl
g'ad-dinja m'awda li biha a'na mdawrin. G'ax hemm “reli!jo|ita” li mhix Fidi
adulta. Wie'ed jista’ jkun “reli!ju|”
kemm irid, u jiekol l-g'atba tal-Knisja, imma mbag'ad fid-di i|jonijiet
importanti li jie'u, ja'seb g'al rasu u ma ja!ixxix ta’ Kristjan. Hemm divorzju, firda, bejn il-Litur!ija li
ni elebraw fil-knisja u l-mod kif ng'ixu meta no'or!u barra.

Ir-“reli!jo|ità” fiha nfisha hi tajba, u hi don li Alla jitfa’
fil-bniedem. Hi propjament “reli!jo|ità
naturali”, g'ax hi skont in-natura.
L-ateji|mu li ma jemminx f’Alla mhux naturali, i|da r-“reli!jo|ità” li
tg'inek t'ossok kejken quddiem l-Istorja u ddur lejn Alla biex bil-grazzji
tieg'U jg'inek tg'ix fi ftit sliem hawn fuq l-art, dan hu naturali. In-natura nfisha ta’ madwarna tg'idilna,
fis-skiet tag'ha, li xejn ma jsir minn xejn u li fil-bidu ta’ kollox kien hemm
Xi &add li beda jo'loq dan l-univers meravilju|.

Imma dan biss ma jag'mlikx “Nisrani”.
Tista’ tkun bniedem ta’ karattru tajjeb li ma trid tag'mel 'sara lil
'add. Imma dan biss ma jag'mlikx Nisrani. Tista’ tkun bniedem ta’ Talb, ta’ Karità, ta’
Penitenza. Imma dawn biss ma jag'mlukx
Nisrani.

Nisrani hu dak li fi Kristu twieled mill-!did, u dan mhux bil-magics tal-Mag'mudija, i|da g'ax il-Mag'mudija kibret u kibret !ewwa fih.
Nisrani hu dak li mhux biss jaf dwar Kristu, i|da jemmen li fuq is-Salib, Kristu kien qed i!orr id-dnub tieg'u u kien qed ipatti g'alih biex hu (in-Nisrani) issa hu qaddis fil-qjies li hu jemmen f’dan.

G'alhekk, in-Nisrani jag'raf il-fond tad-dnub tieg'u u ma jinqediex bid-drawwiet reli!ju|i tieg'u biex jinsih u jg'attih. Anzi, jag'raf li hu qatt ma jista’ jpatti g'ad-dnub li kkundizzjonah minn twelidu, i|da jrodd 'ajr lill-Missier b’qalbu kollha li bg'atlu lil Ibnu biex ikun il-&aruf maqtul b'ala tpattija g'alih personali. In-Nisrani huwa dak li j!orr garanzija ta’ &ajja g'al Dejjem b'al wie'ed li g'andu ekk fil-kartiera u jaf fi - ert li meta jmur il-bank se jag'tuh flus skont kemm g'andu miktub fuqu.

G'alhekk, iktar milli “reli!jon”, il-Kristjane|mu huwa A&BAR TAJBA g'all-bniedem. Xejn mhu mitlub 'lief li jittallab g'all-Fidi fi Kristu, u jilqag'ha bi gratitudni meta tinag'talu. Din il-Fidi tnissel fih l-Ispirtu s-Santu li mill-banda tieg'U jag'ti qawwa !dida biex in-Nisrani jkun jista’ jwettaq dak li jg'id il-Van!elu.

Il-bniedem “reli!ju|” jipprova jag'mel dan ukoll, imma bil-ponnijiet tieg'u, bl-isforzi tieg'u, u kemm huma msejkna dawn, ja'asra! Kemm proponimenti niksru. Mhux g'ax a'na '|iena, i|da g'ax a'na dg'ajfa. I|da bl-Ispirtu ta’ Dak li reba' il-Mewt !ewwa fina, nag'mlu l-g'e!ubijiet g'ax mhux a'na nkunu li nag'mluhom i|da HU li jg'ammar fina.

Qed naraw li hemm differenza enormi bejn li wie'ed ikun sempli iment “reli!ju|” u ie'or li g'andu l-Fidi adulta fi Kristu. Hemm 'afna, 'afna iktar x’wie'ed jg'id dwar dan. Ng'idu biss li bl-Ispirtu ta’ Kristu !ewwa fih, in-Nisrani jasal biex i'obb lill-g'adu, biex jifhmu, biex jg'adru, biex i'enn g'alih, biex jiddefendih kif iddefendih Kristu minn fuq is-Salib. G'ax in-Nisrani hu wie'ed li r ieva 'afna, u ma jistax i|omm g'alih dak li r ieva gratis, b’xejn.

Il-Litur!ija tal-Kelma tal-lum:

Qari I

Lill-Ispirtu s-Santu u lilna dehrilna li a'na ma g'andna ng'abbukom b’ebda pi| ie'or aktar minn dak li hu me'tie!.

Atti 15:1-2,22-29

Qari mill-Ktieb
tal-Atti tal-Appostli

F’dak i|-|mien, ni|lu xi w'ud mil-Lhudija u bdew jg'allmu lill-a'wa: “Jekk ma toqog'dux g'a - irkon i|joni skont id-drawwa li !ejja minn Mosè, ma tistg'ux issalvaw”. Pawlu u Barnaba qamu kontra tag'hom u 'aduha mag'hom bis-s'i'; g'alhekk qatg'uha li Pawlu u Barnaba u xi w'ud o'ra minnhom jitilg'u erusalemm ikellmu lill-appostli u l-presbiteri fuq din il-kwistjoni.

Imbag'ad l-appostli u l-presbiteri, flimkien mal-Knisja kollha, dehrilhom li kellhom jag'|lu lil xi w'ud minnhom u jibag'tuhom Antjokja ma’ Pawlu u Barnaba. Dawn kienu uda, jg'idulu Barsaba, u Sila, li kienu minn ta’ quddiem fost l-a'wa.

U bag'tu mag'hom din l-ittra: “L-appostli u l-presbiteri, 'utkom, lill-a'wa ta’ Antjokja, tas-Sirja u ta -
ili ja, li !ew
mill-!nus; is-sliem g'alikom! A'na smajna li xi w'ud min-nies tag'na, ming'ajr ebda ordni tag'na, !ew 'awdukom u qallbulkom mo''kom bi kliemhom. G'alhekk a'na qbilna lkoll bejnietna u dehrilna li kellna nag'|lu lil xi w'ud u nibag'tuhom g'andkom flimkien mal-g'e|ie| tag'na Barnaba u Pawlu, nies li ddedikaw 'ajjithom g'all-isem ta’ Sidna esù Kristu. G'alhekk bg'atnielkom lil uda u ’l Sila, biex jg'idulkom bi kliemhom l-istess 'a!a. G'ax lill-Ispirtu s-Santu u lilna dehrilna li a'na ma g'andna ng'abbukom b’ebda pi| ie'or aktar minn dak li hu me'tie!, ji!ifieri, li titbieg'du mill-ikel issagrifikat lill-idoli, mid-demm, mil-la'am tal-annimali fgati u mi|-|wie! 'a|in. Tag'mlu tajjeb jekk t'arsu rwie'kom minn dawn. Sa''a!”.

Il-Kelma tal-Mulej.

R/. Irroddu 'ajr lil Alla.

Salm Responsorjali

Salm 66(67):2-3,5,6,8

R/.(ara 3b): Fost il-!nus Alla wera s-salvazzjoni tieg'u.

jew

R/. Hallelujah, hallelujah, hallelujah.

I'enn g'alina Alla, u jberikna;

idawwar g'al fuqna d-dija ta’ wi u!

Biex jing'arfu fuq l-art triqatek,

fost il-!nus kollha s-salvazzjoni tieg'ek. R/.

Jithennew il-!nus u jg'annu bil-fer',

g'ax trie!i l-popli bis-sewwa,

u l-!nus fuq l-art inti tmexxihom. R/.

Ifa''ruk il-popli, o Alla,

ifa''ruk il-popli kollha.

Iberikna Alla, u tib|a’ minnu

l-art kollha minn tarf g'all-ie'or! R/.

Qari II

L-an!lu wrieni l-Belt il-Qaddisa nie|la mis-sema.

Apok 21:10-14,22-23

Qari mill-Ktieb
tal-Apokalissi ta’ San wann Appostlu

L-an!lu 'adni fl-ispirtu fuq muntanja kbira u g'olja,
u wrieni l-Belt il-Qaddisa, erusalemm, nie|la mis-sema ming'and Alla,
bil-glorja ta’ Alla fiha, tiddi b'al 'a!ra mill-aktar prezzju|a, b'al !aspru
jleqq daqs il-kristall.

G'andha 'ajt kbir u g'oli, bi tnax-il bieb fih, u
tnax-il an!lu fil-bibien li fuqhom hemm miktuba ismijiet, l-ismijiet
tat-tnax-il tribù ta’ wlied I|rael. Tlieta minn dawn il-bibien jag'tu g'an-na'a

tal-Lvant, tlieta g'an-na'a tat-Tramuntana, tlieta g'an-na'a tan-Nofsinhar, u tlieta g'an-na'a tal-Punent. U l-'ajt tal-Belt g'andu tnax-il pedament, li fuqhom hemm it-tnax-il isem tat-tnax-il appostlu tal-&aruf.

Ebda tempju ma rajt fiha,

g'ax il-Mulej hu t-tempju tag'ha,

Alla li jista’ kollox, u l-&aruf.

U l-Belt ma te'tie! la xemx u lanqas qamar biex idawluha,

g'ax biex iddawwalha g'andha l-glorja ta’ Alla,

u l-musbie' tag'ha l-&aruf.

Il-Kelma tal-Mulej.

R/. Irroddu 'ajr lil Alla.

Akklamazzjoni qabel l-Evan!elju

w 14:23

Hallelujah. R/. Hallelujah.

Jekk xi 'add i'obbni, i'ares kelmti, jg'id
il-Mulej;

u Missieri j'obbu, u a'na ni!u g'andu.

R/. Hallelujah.

Evan!elju

L-Ispirtu s-Santu jfakkarkom dak kollu li g'edtilkom

w 14:23-29

Qari mill-Evan!elju
skont San wann

F’dak i|-|mien, esù qal lid-dixxipli tieg'u: “Jekk xi 'add i'obbni, i'ares kelmti, u Missieri j'obbu, u a'na ni!u u ng'ammru g'andu. Min ma j'obbnix ma j'arisx kliemi. U l-kelma li qeg'din tisimg'u

mhijiex tieg'i, imma tal-Missier li bag'atni.

G'edtilkom dan meta g'adni mag'kom. Imma d-Difensur, l-Ispirtu s-Santu, li l-Missier jibg'at f’ismi, jg'allimkom kollox u jfakkarkom dak kollu li g'edtilkom. Jiena n'allilkom is-sliem; nag'tikom is-sliem tieg'i; ma nag'tihulkomx kif tag'tih id-dinja. T'allux qalbkom tit'awwad u anqas titbe||a’. Smajtu x’g'edtilkom: ‘Jiena sejjer u ner!a’ ni!i g'andkom’. Kieku kontu t'obbuni, kontu tifir'u li sejjer g'and il-Missier, g'ax il-Missier hu akbar minni. U g'edtilkom dan minn issa qabel ma jse'', biex meta jse'' temmnu”.

Il-Kelma tal-Mulej.

R/. Tif'ir lilek, Kristu.